

Utrikesdepartementet
Utrikesministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024/25:352 av Olle Thorell (S)
Skydd av journalister i Centralasien

Olle Thorell har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta i samarbete med internationella aktörer i syfte att stärka skyddet av journalister och försvara pressfriheten i Centralasien, med fokus på situationen i Tadjikistan, Uzbekistan och Turkmenistan.

Samarbetet inom EU spelar en central roll för relationerna med länderna i Centralasien, inklusive för dialogen kring demokrati och mänskliga rättigheter, som inkluderar pressfrihet och skyddet av journalister. Sverige står bakom EU:s strategi för Centralasien där stärkande av samarbetet rörande mänskliga rättigheter utgör en nyckelkomponent för utvecklingen av relationerna framgent.

Angående Uzbekistan noterar regeringen bland annat OSSE/ODIHR:s (Kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa) preliminära slutsatser avseende

parlamentsvalet som genomfördes den 27 oktober i år där ODIHR konstaterar att det förekommit begränsningar för fri och oberoende media att verka. Den 28 oktober gjorde EU ett uttalande som betonade vikten av att Uzbekistan vidtar ytterligare åtgärder för att stärka den demokratiska processen och skapa utrymme för en meningsfull offentlig debatt. Uttalandet underströk också EU:s beredskap att bistå Uzbekistan i detta arbete samt i omhändertagandet av ODIHR:s rekommendationer, vilket Sverige stödjer.

Sverige bidrog med valobservatörer till OSSE/ODIHR:s valobservatörsmission i Uzbekistan och förutser ett liknande bidrag till OSSE/ODIHR:s verksamhet i samband med val i Tadjikistan, som beräknas äga rum i mars 2025.

Inom ramen för partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU och Tadjikistan som varit i kraft sedan 2010 genomförs varje år särskilda samarbetsråd, där mänskliga rättigheter inklusive pressfrihet utgör viktiga frågor på agendan. Nästa tillfälle äger rum den 18 november 2024 och Sverige deltar i EU:s förberedelser inför samarbetsrådet.

På motsvarande sätt deltar Sverige även i förberedelserna inför det årliga samarbetsrådet med Uzbekistan som äger rum den 19 november 2024.

Sverige deltar också i processen på EU-nivå med att förhandla och färdigställa nästa generations fördjupade partnerskaps- och

samarbetsavtal med länderna i Centralasien och har i det sammanhanget framhållit betydelsen av arbetet med mänskliga rättigheter.

Stockholm den 6 november 2024

Maria Malmer Stenergard